

ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO 6/1999 vp

Valtioneuvoston selvitys valmistautumisesta Maailman kauppajärjestön WTO:n uuteen neuvottelukierrokseen (The Millenium Round)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 7 päivänä toukokuuta 1999 lähettänyt ulkoasianministeriön kirjeen valmistautumisesta Maailman kauppajärjestön WTO:n uuteen neuvottelukierrokseen (E 15/1999 vp) ulkoasiainvaliokunnalle tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- yksikön päällikkö Manu Virtamo, ulkoasiainministeriö.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Valtioneuvoston selvitys koskee Maailman kauppajärjestön WTO:n vuonna 2000 alkavaksi kaavailtua neuvottelukierrosta. Seattlessa 30.11.—3.12.1999 järjestettävässä WTO:n ministerikokouksessa on tarkoitus päättää neuvottelukierroksen asialistasta sekä neuvotteluissa noudatettavista menettelyistä.

EU:n valmistautumisesta Seattlen ministerikokoukseen keskusteltiin komission epävirallisen asiakirjan perusteella Berliinissä 9.—10.5.1999 järjestetyssä EU:n epävirallisessa kauppaministerikokouksessa. Komission on tarkoitus laatia käydyn keskustelun pohjalta tiedonanto, joka on tarkoitus esitellä yleisten asiain neuvostolle heinäkuussa. Neuvoston on tarkoitus hyväksyä asiaa koskevat päätelmät lokakuussa 1999.

Valtioneuvoston selvityksen mukaan EU kannattaa mahdollisimman laaja-alaista neuvottelukierrosta, joka kestäisi korkeintaan kolme vuotta. Asialistalla tulisi EU:n mukaan olla jo neuvotteltavaksi sovittujen asiaryhmien (mm. maatalous, palvelut ja henkisen omaisuuden suoja) ohella myös muita aiheita, kuten investointikysymykset, kaupan ja ympäristön suhde sekä kilpailukysymykset. EU pitää tärkeänä myös kehitysmaita koskevien erityiskysymysten, kansalaisyhteiskunnan mielipiteiden sekä keskeisten työelämän miniminormien huomioon ottamista neuvottelukierroksella ja sen valmisteluissa.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvoston selvityksen mukaan komission asiakirjan yleiset linjaukset niin neuvottelukierroksen muotojen kuin asiasisällönkin osalta vastaavat pitkälti Suomen omissa valmistelemissa

keskusteluissa tähän mennessä esille tulleita tavoitteita.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta pitää valmistautumista WTO:n seuraavaan neuvottelukierrokseen merkittävänä maailmankaupan lähitulevaisuuden kehityksen kannalta. Ministerikokouksen valmistelut ovat myös merkittävin kauppapoliittinen kysymys Suomen puheenjohtajakaudella.

Valiokunta pitää tärkeänä, että eduskunta pidetään jatkuvasti ajan tasalla WTO:n ministerikokouksen ja tulevan neuvottelukierroksen valmisteluista Euroopan unionin asioiden käsitteilyä koskevien valtiopäiväjärjestyksen säännösten mukaisesti.

Eduskunnan informoiminen on valiokunnan mielestä erityisen tärkeää, koska neuvottelukierroksella valtioneuvoston selvityksen mukaan mahdollisesti esille tulevat asiaryhmät vaikuttavat merkittävästi maailmankaupan ohella myös laajemmin yhteiskunnalliseen kehitykseen maapallon eri osissa. Valiokunta korostaa myös tarvetta vuoropuheluun kansalaisjärjestöjen kanssa neuvottelukierroksen valmisteluissa.

Kaupan maailmanlaajuiseen edistämiseen liittyvät kysymykset ovat tärkeitä Suomen kaltaisen ulkomaankaupasta suurelta osin riippuvaisen maan taloudelliselle kehitykselle. Neuvottelukierroksen tulokset ja myös kierroksen valmistelu vaikuttavat kuitenkin myös laajemmin eräiden Suomen ulkopoliittikan ja EU-politiikan kannalta keskeisten tavoitteiden toteutumiseen, kuten avoimuuden lisäämiseen ja kehityksmaiden aseman parantamiseen. Tämä korostaa eduskunnan tiiviin osallistumisen tarvetta WTO:n neuvottelukierroksen valmisteluihin.

Lausunto

Lausuntonaan ulkoasiainvaliokunta kunnioittavasti ilmoittaa,

että valiokunta edellyttää valtioneuvoston pitävän eduskunnan jatkuvasti ajan tasalla WTO:n seuraavan neuvottelukierroksen valmisteluista valtiopäiväjärjestyksen 4 a luvun säännösten mukaisesti.

Helsingissä 9 päivänä kesäkuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Liisa Jaakonsaari /sd
vpj. Gunnar Jansson /r
jäs. Anneli Jäätteenmäki /kesk
Antti Kalliomäki /sd
Bjarne Kallis /skl
Ilkka Kanerva /kok
Antero Kekkonen /sd

Kimmo Kiljunen /sd
Hannu Takkula /kesk
Ben Zyskowitz /kok
vjäs. Jouni Backman /sd
Jorma Huuhtanen /kesk (osittain)
Esko-Juhani Tennilä /vas.